

Drs C.A. Geldof

Wethouder voor Organisatievernieuwing, Publieksdienstverlening,
Openbare Ruimte en groen, Grondzaken, Leidsche Rijn, Erfgoed en
Monumenten, Wijken Vleuten – De Meern en Binnenstad

Postadres Postbus 16200, 3500 CE Utrecht

Telefoon 030 – 14 030

www.utrecht.nl /twitter @KeesGeldofVVD

Aan

De gemeenteraad

Behandeld door Peter Kommers
Doorkiesnummer 030 286 4669
E-mail p. kommers@utrecht.nl
Bijlage(n) 1

Datum 17 januari 2017
Ons kenmerk 16. 510032
Onderwerp M2016, nr 216 Mag het licht uit?
Aan de slag met lichthinder en
lichtvervuiling

Uw kenmerk
Uw brief van

Verzonden
Bij antwoord datum, kenmerk en onderwerp vermelden

Geachte dames en heren,

Op 10 november 2016 heeft het college de motie “Mag het licht uit? Aan de slag met lichthinder en lichtvervuiling” overgenomen. In de motie verzoekt u het college om de doelen en maatregelen in het ‘Gemeentelijk Verlichtingsplan’ uit 2008 en de ‘Rapportage mogelijkheden lichtreductie’ uit 2013 te evalueren. In deze brief en de bijlage staan de uitkomsten van deze evaluatie. Ook geef ik aan wat mijn conclusies hierbij zijn en een vooruitblik.

Utrecht behoort landelijk tot de koplopers wat betreft duurzame inkoop van energie en materialen voor verlichting, het toepassen van energiezuinige verlichting en het beperken van de verlichtingsniveaus. Dat blijkt ook uit de evaluatie. De gestelde doelen zijn grotendeels gehaald.

Burgerinitiatief “Elke dag verdient een Nacht van de Nacht!”

In deze commissiebrief ligt het accent op de evaluatie van het ‘Gemeentelijke Verlichtingsplan’ en de ‘Rapportage mogelijkheden lichtreductie’. Op 27 oktober 2016 is het Burgerinitiatief “Elke dag verdient een Nacht van de Nacht!” ingediend. U ontvangt daarover separaat nog informatie waarbij uiteraard de informatie, die u nu ontvangt, zal worden betrokken.

Gemeentelijke Verlichtingsplan (2008)

In het plan staat wat de omvang en staat van onderhoud is van de openbare verlichting. Het is een leidraad voor maatregelen met een horizon van circa 10 jaar. Er staat een aanpak in van het achterstallig onderhoud en de investeringskosten die nodig zijn om de achterstalligheid in te lopen. Belangrijke thema’s (doelen) daarbij zijn:

- Inkoop van groene energie en duurzame materialen;
- Toepassen van energiezuinige verlichting;
- Het beperken van verlichtingsniveaus en lichtvervuiling.

In de bijlage is de evaluatie van dit plan opgenomen. In de evaluatie is te lezen al veel van deze voorgenomen doelstellingen in het ‘Gemeentelijke Verlichtingsplan’ gehaald zijn of zullen worden, veelal binnen de gestelde termijn en zonder afbreuk te doen aan de verkeers- of de sociale veiligheid.

‘Rapportage mogelijkheden lichtreductie (2013)’¹

Deze rapportage is opgesteld in het kader van het Programma Utrechtse Energie. Er is een inventarisatie gemaakt van lichtmasten die verwijderd of gedeeltelijk verwijderd kunnen worden en

¹ Toegezonden aan Commissie Stad en Ruimte bij brief van 28 mei 2013, kenmerk 13.033424.

lichtmasten waarvan het lichtniveau gereduceerd kan worden. De inventarisatie is gebaseerd op 4 afwegingen: verkeersveiligheid, sociale veiligheid, lichthinder en stedenbouwkundige afwegingen. Voor de uitvoering van de maatregelen is gekozen voor een methode (scenario nr.2) waarbij werk met werk wordt gemaakt: uitvoering van de maatregelen vindt plaats bij het reguliere groot onderhoud. Daardoor zijn er geen aanvullende financiële middelen nodig.

In de bijlage is de evaluatie van de 'Rapportage mogelijkheden lichtreductie' opgenomen. In de evaluatie is onder andere te lezen dat al direct in het ontwerpstadium van openbare verlichting de vraag gesteld wordt over nut en noodzaak voor het aanbrengen van openbare verlichting op bepaalde locaties.

Conclusie

Op basis van de evaluatie concludeer ik dat al veel van de voorgenomen doelstellingen in het 'Gemeentelijke Verlichtingsplan' en de 'Rapportage mogelijkheden lichtreductie' gehaald zijn of zullen gehaald zullen worden, veelal binnen de gestelde termijn. Omdat de tijd niet heeft stil gestaan heb ik in de evaluatie ook aangeven welke nieuwe doelen er sindsdien zijn gesteld en welke maatregelen we nog meer hebben genomen, waaronder:

- het energieakkoord van 2013
- toepassing van led bij nieuwe aanleg en bij vervangingen van openbare verlichting

Vooruitblik

De resterende maatregelen die zijn opgenomen in de 'Rapportage mogelijkheden lichtreductie' blijven in de komende jaren worden uitgevoerd volgens het uitgangspunt van werk met werk maken.

Een nieuw schakelsysteem voor het dimmen en schakelen van de openbare verlichting op basis van een lichtgevoelige sensor is aangeschaft. Dit systeem levert op termijn een uitstootreductie van circa 200 ton CO₂ per jaar op. Sinds 2003 zijn 424 van de 616 schakelsystemen omgebouwd. In de komende jaren vervangen we de overige oude schakel systemen.

Er komen steeds nieuwe typen led-armaturen beschikbaar. De markt is op dit gebied volop in ontwikkeling. Hierbij zal steeds een zorgvuldige keuze worden gemaakt. Daarbij spelen factoren als lichtkwaliteit, energie efficiëntie, verblinding, kapitaalvernietiging en de locatie een belangrijke rol.

Ook zijn er nieuwe ontwikkelingen op het gebied van het in-, uitschakelen en dimmen van de verlichting, dat kan zelfs al per lichtpunt. Bij de aansturing spelen de bedrijfszekerheid, de kosten en beheerbaarheid van ons totale areaal een grote rol. Als gemeente Utrecht zijn we nauw betrokken bij de ontwikkelingen in de grote steden en volgen we de ontwikkelingen op het gebied van openbare verlichting op de voet. Zodra deze nieuwe systemen in de praktijk duurzaam toepasbaar blijken te zijn zal de Gemeente Utrecht, waar mogelijk, als early adopter deze systemen implementeren.

Ik hoop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

Kees Geldof
Wethouder

Bijlage 1: Evaluatie